

DOMOVINA

lahaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četr let 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Še ni reda pri naših sodiščih.

Dokler se ponemčujoči vpliv naših sodišč v korenini ne zatre, dotlej ne bomo mirovali. Morebiti bode še marsikatera naša beseda ostala glas vpijočega v puščavi, toda to nas ne moti. Kar nič truda in boja ne stane, navadno tudi nič vredno ni. Kar bomo pa dosegli po dolgem, trdem boju, to se bomo pa naučili tem višje ceniti in tem dragocenejša nam bode vsaka pridobitev. Zato zopet danes dvigamo glas zoper ponemčevanje naše zemlje s strani c. kr. oblastnij, zlasti vsled nastavljanja nemških, ljudstvu nasprotnih sodnih uradnikov in uslužbencev. Kar pa danes pišemo je le majhen odlomek tega, kar nam jo še storiti v bodočih dneh.

Pri celjskem okrožnem sodišču imamo 8 sodnih svetnikov in izmed teh je samo 1 Slovenec, predsednika pa imajo Nemci še povrh. To se pravi, beseda Nemeč se mora razumevati v prenešenem pomenu besede, kajti pri nekaterih bi bilo ime nemčur mnogo primernejše. V očigled tem dejstvu se mora imenovati nečuvveno izzivanje našega naroda, ako bi se pri bližajočem se popolnjenju dveh svetniških in predsedniškega mesta morebiti zopet jemalo v poštev kakega novega nemškega nacionalca ali celo nemčurja. Mi o tem danes le kratkoma govorimo, pravimo pa le, da bomo zagromeli tako glasno in odločno, ako se bode še nadalje uvažalo nove nemške in nemčurske svetnike in predsednike, da bode pravosodna uprava imela jako slabo zadoščanje za svoje morebitne ponemčujoče urade v ti zadevi.

Ker je snov glede nereda pri naših sodiščih tako ogromna, da jo moremo izčrpati le v majhnih odlomkih, govorimo tu o nekem slučaju polpreteklega časa, o katerem bi bilo greh molčati. Storimo to tembolj, ker nas je prizadeti možič naravnost izzval, da se ga spomnimo, rajši nego da bi se udal tihemu upanju o pri zanesljivosti z naše strani, katere bi mu bilo tako nujno potreba. Iz tega slučaja je naravnost razvidno, da naši sodni uradniki hočejo, da ljudstvo vidi črno na belem, kako neizmerno črtijo vse, kar je drago in ljubo narodu, kateremu bi morali kot uradniki nepristransko služiti. Možič, o katerem govorimo na tem mestu, ne vemo, ali njemu v korist ali ne, se imenuje Marckhl in je c. kr. sodni sodni tajnik v Celju. Pisali smo nedavno, da so ob priliki volitev v brežiški okrajni zastop šli uslužbenci tukajšnjih sodišč s privoljenjem uradnih predstojnikov v Brežice svirat kot godci zmagoslavje nad slovenskim narodom, kar je seveda čista resnica.

Znani German, c. kr. sodni tajnik Marckhl se je pa kar naenkrat čutil poklicanega hiteti k znanemu fabrikantu vojniških nemkih volilcev, dr. Jaborneggu, in sestavila sta klavrn po pravem, da n. pr. Marckhl ni dal uslužbencem dovoljenja. Ves svet se je temu popravku smejal in menili smo, da bi moral biti Marckhl hvaležen, da svet več ne govori o njegovem bedastem popravku. Toda ne! Ta človek se zdaj še repenči, da njegov popravek ni bil uvrščen na pravem mestu! S tem seveda ne doseže nič drugega nego to, da bomo mi še brezobzirnejše zasledovali storilce onega nečuvvenega čina sovražnosti na

sproti našemu ljudstvu. Tudi smeši s tem le predsedništva sodišč, ki si dozdej še niso upala popraviti ene same besede, katero smo pisali, dočim si ta neznatni človek dovoljuje take burke pod dr. Jabornegovim jerobstvom kar zaporedoma. Da bode naše občinstvo in da bodo pristojne oblasti izprevidele, kako nečuvveno izzivajoče se pri nas drznejo postopati c. kr. sodni uradniki, sledi tu še enkrat spakedrani Marckhl-Jabornegov popravek. Smejte se mu, glasi se sledeče:

„Ni res in je popolnoma izmišljeno, da so člani godbe od mene kot „znanega Germana“ dovoljenje dobili za popotovanje na Brežice; ravno tako je neresnično in izmišljeno, da sem duša celjske nemške godbe in da se po mojem „referatu“ sprejemajo kot pisarniški uslužbenci k tukajšnjim sodiščem samo taki kompetenti, ki so sposobni za sodelovanje pri celjski nemško-nacionalni godbi. — Jaz popravim, da ima ta godba posebno upravstvo (Kapellenverwaltung), kojemu samemu pristoji pravico s godbo razpolagati; trditev, da se člani godbe po mojem referatu kot pisarniški uslužbenci sprejemajo, je neresnična, kajti vse godbo zadevajoče zadeve spadajo v delokrog upravnstva godbe; jaz pa nisem pri nikomur v tem oziru „referiral“, ker nisem niti upravnik niti njegov namestnik.“

Naj za danes zadostuje, kar smo tu zapisali. Sklepamo pa kakor že večkrat: Mnogo gnjilobe je na Spodnje Štajarsko nakidala vlada s potuho, katero daje desetletja nemštvu, ti šibki rastlinici, ki bi sama na sebe navezana bila že davno klavrn vsahnila. Toda to nas, kakor rečeno, ne

LISTEK.

Sam sem preslab

(Spisal V. Podnik.)

Zopet mi lega težka mora na prsi . . . Srce se mi krči in duša ječi, želim si, da bi me ne bilo . . .

Cel popoldan sem letal po hribih, gozdih in travnikih, posedaval pod senčnatimi hrasti in poležaval v mehkem, blazinastem mahu. Poslušal sem petje drobnih tičkov, skrivnostno šepetanje zelenih listov, tiho žuborenje srebrnočistega potoka sredi gozda.

To življenje!

Vejica se pripogiba k vejici, list k listu ter si šepetajo skrivnostne besede ljubezni. Visoko na vršiču košate bukve se glasi krilat pevec in zapeljivo vabi v svojo bližino. Oglašajo se druga za drugo lepe družice v bujnopisanih krilih [ter se mu sramežljivo bližajo . . .

Cvetke vzdigujejo svoje glavice pokoncu in pomladansko solnce jih boža s tankimi žarki. — Vse diha prerorenje, novo življenje, ljubezen.

In jaz?

Tudi meni je postajalo lažje, tudi jaz sem čutil nekaj novega v srcu. Prosteje sem dihal in z bistrim očesom sem gledal v svet; čutil sem v sebi moč . . .

In čutil sem v sebi moč in zaželel sem si čiste ljubezni, ljubezni brez greha, ki bi mi bila v oporo; kajti sam sem preslab — — — — —

Truden sem od popoldanskega izprehoda. Doma sedim na zofi in pušim cigarete.

Mrak se dela.

Sam sem . . . Tu ni slišati tistega čivkanja, tistega šepetanja, šumljanja in žuborenja, in zopet mi lega težka mora na prsi . . .

Bilo je pred leti. Zapuščal sem gimnazijo in se vračal domov. Prsi so se mi širile in duša mi je vriskala veselja. Prost sem in začjenja se novo življenje; ne čutim več tesnih okovov in verig — —

Doma sem preživel več tednov, brezskrbnih in veselih. Pozabil sem preteklost, na bodočnost nisem mislil.

In takrat, nekega lepega večera, ko sem privriskal iz zelenega gozda, nagovoril me je oče: „Lojze, treba bo začeti pripravljati . . .“

„Pripravljati?“ — sem se začudil.

„No, da! — Še par tednov in moral boš iti . . .“

Pridružila se nama je mati.

„Pa res; Vršičevka mi je pravila, da je njen že napravil prošnjo,“ je pristavila in me s paznim očesom pogledala.

Od takrat nisem več vriskal po gozdih in brezskrbno skakal po pisanih livadah.

Dnevi so potekali in bližal se je čas, da bi uresničil najsrčnejšo željo svojih staršev. A nisem je mogel. V meni je vrelo in kipelo in hotel sem v širni svet, hotel sem črpati znanost iz vira . . . V duhu sem si predstavljal prostorene dvorane polne slušalcev in krepke, resne besede čmernih učenjakov — —

„Ne bom te silil, a na mene se več ne obračaj,“ rekel mi je nekega popoldneva oče.

Poznal sem svojega dobrega očeta in sem vedel, da bi me vzlic vsemu ne zavrnil, če bi ga za kaj poprosil. Vedel sem pa tudi, da vselej vztrepeta, ko se bliža njegovi hiši človek s pismi v roki in uradniško kapo na glavi, vedel sem tudi, da so bratje in sestre trdo delali, samo da so pomogli meni. Tako rad bi se jim bil izkazal hvaležnega in jim izpolnil njih željo, a nisem mogel — —

Takrat sem sklenil delati noč in dan, neumorno in neutrudno delati, da utešim sebe in da pomorem tudi svojem.

In čutil sem v sebi moč . . .

In ko bi me takrat pomanjkanje kruha ne bilo tiralo v pisarno, gledal bi sedaj ponosno v svet in bi se mi čelo ne mračilo ter oči ne povešale. A sedaj posedavam v dolgočasnih pisarnah ter mehanično prepisujem misli drugih in proklinjam svojo usodo. Tedni potekajo in meseci in leta enakomerno in enolično, a jaz posedavam tukaj brez volje, brez misli in brez moči.

V mračnih in trudnih urah se zapiram v svojo tesno sobico in jokam kot otrok, jokam za izgubljeno voljo in močjo.

A pridejo trenutki, ko začutim v sebi stare sile, ko zopet čutim staro moč.

Pridejo, a hitro izginejo . . .

In takrat si želim opore; kajti sam sem preslab . . .

liko vztrajnostjo. Delavci smo tudi mi. Toda čim zahteva naš stan višjih duševnih zmožnosti od navadnega delavca, smo v organizaciji mnogo za najnavadnejšimi tovarniškimi delavci. Naš cilj naj bo odslej dobra organizacija in v vseh zadevah združeno postopanje. Kot eden mož moramo stati za našimi zahtevami in dosegli bomo, česar še dosedaj nismo. Časi so minili, ko se je združevanje posameznih slojev smatralo za nevarno revolucionarno gibanje. Človeška družba je izprevidela, da so delavci, bodisi tudi proletarci peresa, kot del te družbe opravičeni zahtevati izboljšanje svojega stanu in sicer v toliko večji meri, v kolikor je njih stan težavnejši in brezpravnější. G. dr. Karlovšek priznava da režejo nekateri šefi svojim uslužbencem zelo bridek in grenek krub, daje društvu dobre nasvete in izjavi, da, akoravno v kratkem sam svojo pisarno odpre, je glede nedeljskega počitka popolnoma na naši strani. To se vzame z odobravanjem na znanje. Nato predlaga gosp. predsednik rezoluciji, kateri ste se že objavljeni v 35 številki „Domovine“. Rezoluciji ste bili z navdušenjem sprejeti, na kar zaključil predsednik zborovanje z željo, da se skoraj zopet snidemo. — Da se naše društvo pokaže solidarnim z ostalimi bratskimi društvi, se je pridružilo sklepom društva odvetniških uradnikov za Prago in okolico, ki je zborovalo 2. t. m. v Pragi.

(Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju) nas nočejo slišati. V 18. številki „Domovine“ od dne 3. marca t. l. smo se pod naslovom „Čas je denar“ pritoževali zoper postopanje c. kr. okrajnega sodišča, katero je zadnji čas uvedlo pri odpravnem uradu neko čudno prakso. Stranke oziroma njihov zastopniki še niti ne prejmejo sodiščnih sklepov, poslanih po pošti, kar pride dostavljalec in zahteva plačilo dostavnine! Zgodilo se je tudi, da se je zahtevalo plačilo iste pristojbine dvakrat. Ali bi ne bilo boljše, da dostavljalec dostavi obenem sodni odlok, ko pride iztirjevat dostavnino? Ako pa je poštni erar tako potreben tistih vinarjev, potem pa naj se zahteva plačilo dostavnine po pošti obenem s pošiljateljico, kakor to store zunanja sodišča, ker se strankam s tem prihrani nepotrebno delo dvakratnega vpisovanja.

(V čem je razloček?) Zakon z dne 15. decembra 1871 dež. zak. C. št. 1 od l. 1872 določuje v § 4., da mora okraj povrniti stroške za hrano onim osebam, katere policija prime in ima zaprte tako dolgo, dokler se ne odpošljejo po odgonu v njih domovinsko občino. Taka odgonska postaja nahaja se tudi v Celju, seveda na mestnem uradu, in stane tam obed za vsakega „gospoda“ odgonca 40 v, beri štirideset vinarjev; dijakom v „Dijaški kuhinji“ pa se plača za obed, obstoječ iz tečne juhe, mesa, prikuhe in kosa kruha le 30 v, beri trideset vinarjev. Tukaj je mogoče le dvojno: Ali imajo odgonci t. j. brezposelni potepuhi v Celju boljše hrano kakor dijaki, ali pa ima gostilničar pri odgoncih večji dobiček, kakor oni v „Dijaški kuhinji“.

(Razmere pri bolniški blagajni) Da osvetlimo nekoliko razmere, ki vladajo pri celjski okr. bolniški blagajni, naj priobčimo slučaj, ki se je prigodil pred kratkim. Neki delavec, uslužben pri slovenski firmi, bi bil moral dobiti nakaznico za kopel, katero si je prej že parkrat sam iz svojega žepa plačal. Šel je torej k zdravniku, ki ga je poslal v blagajnično pisarno z besedami, da se, ker je ravno sobota, v bolniški blagajni sami izdajajo močnejša zdravila, kakor v lekarni. In tamkaj mu je pisar bolniške blagajne nalil iz neke steklenice v manjšo steklenico neke tekočine, češ, da naj se s tem maže, da mu bo gotovo odleglo. Seveda se ni upal mož mazati z onim mazilom, ker je dosedaj rabil le ona mazila, ki jih je dobival z receptom v lekarni, in se je bal, da ne bi si s tekočino, ki jo je dobil od pisarja, svojih boječih povečal. — V drugem slučaju se je bolnika potrkalo s palico po oboleli nogi in se mu reklo, da bo v 14 dneh zdrav, dasi je ubožec potem bolehal cel mesec. Zopet v drugem slučaju se je bolnika kratkomalo odpravilo, češ, da ni časa, ker je blagajniški zdravnik potrotnik in mora k obravnavi. Takih slučajev bi dalo še mnogo navesti. Slavno občinstvo naj torej samo presodi, ali je pri tej bolniški blagajni vse v redu ali ne.

(Shod v Ljubečni.) Nekako nadaljevanje trnoveljskega ljudskega shoda bil je zadnji zapadni volilni shod v Ljubečni in ta se je vršil v nedeljo, 10. maja v Venguštovi gostilni. Tudi Ljubečna je del velike občine škofjevaške, kjer bodo v kratkem volitve občinskega zastopa. Ta dan so se prikazali v velikem številu tudi nasprotniki, ki so bili že pred shodom nahujskani, da bi delali nemir. Shod se je vršil po § 2. društvenega zakona in bi torej predsedstvo celjskega političnega društva kot sklicatelj zabavljačem sploh bilo opravičeno vstop zabraniti. Tega pa društvo tokrat namenoma ni storilo, ampak je dalo na imena posameznikov se glaseča vabila celo takim volilcem, ki so kot zagrizeni nemčurji in vohuni vsakemu znani. Mnogo so se ti možje trudili, da bi govornike motili in udeležence begali s svojimi ugovori, ki so bili le sad rovanja s strani sovražnikov slovenskega kmeta. Toda vkljub vsemu temu se je tudi shod na Ljubečni naravnost krasno obnesel. Da bi kak nemčurček spet ne lagal, da je bilo polducata zborovalcev, dal je volilce predsednik ob otvoritvi shoda glasno prešteti in se je pokazalo, da jih je bilo — izvzemši vse druge udeležence — v zborovalni sobi že v začetku zborovanja nad 40 domačih posestnikov in volilcev. Mnogo jih je moralo ostati v veži in v vrtu, ker vsi niso imeli prostora. Bilo je prava slast slišati, kako so ugovore nasprotnikov zlasti glede dobrote znanja nemškega jezika enega za drugim pokopali in ob glasnem pritrdjevanju in smehu zavednih volilcev razveljavili. Zborovalci so se razšli s prepričanjem, da celjsko politično društvo ne zanaša v občino prepira, ampak mir in dobro mišljene nauke in nasvete. Nemčurji so izprevideli, da so vsi ugovori z njihove strani bili piškavi in so nazadnje osramočeni obmolknili. Na dan volitev pa se bo pokazalo, da za sovražnika slovenskega naroda in za nemčurske odpadnike ni več tal niti v Ljubečni niti sploh v škofjevaški občini.

(Golob.) V Vojniku se je naselil za trgovca Golob. Pa ta ni „golob“ in sicer iz raznih vzrokov. Prvič je golob slovensko ime, torej bi moral biti Golob Slovenec; on pa ni Slovenec, ampak je „Nemec“, hud Nemec, ne po rojstvu in krvi, pač pa po mišljenju. Slovenci take novo nastale Nemce drugače imenujejo. On pa tudi ni golob, kajti preži kot jastreb na ljudi, ki hodijo kupovat, da ne bi šel kateri mimo njegovega „gnezda“ in se zablodil v trgovino kakega konkurenta. Pa dotični kupci pravijo, da niso bili nič kaj zadovoljni v tem golobišču.

(Vojniški Stallner deželni odbornik) Maršikdo se je morebiti čudil, zakaj se je vojniški Stallner tako silno potegoval zato, da bi postal deželni odbornik. No, šlo se je za preskrbljenje. Sijaj Stallnerjeve obitelji je zelo obledel. Ponesrečene špekulacije so razpihale od očeta nabrane tisočake, in tako je g. Moric Stallner videl kot zelo zaželjeno oskrbljenje mesto deželnega odbornika, katero daje varnih 6000 kron na leto. Zastavil je vse sile in izrinil dr. Kokoschinogga iz deželnega odbora. Da, v Vojniku poka. Par glasovitih nemčurjev je v Vojniku, katere cenijo „zvedenci“ še samo na dve, tri leta, — potem pa: „bum“! Vse vojniško nemštvo je gnjilo do mozga, in vse sleparije pri raznih volitvah jih ne bodo mogle dolgo več vzdržati nad vodo. Vojniškemu „nemštvu“ se bliža — „vesoljni potop“, in le malo bo med njimi Noetov, ki bodo imeli rešilno barko.

(Šola na Gorici v Savinjski dolini) priredi v četrtek, dne 21. maja t. l., to je na praznik Vnebohoda, ob 4 uri popoldne na Gorici svojo prvo šolsko slavnost ali veselico po sledečem sporedu: 1. Petje šolarskega zbora več narodnih pesmi, v duru in molu. V triglasni pesmi „Huda ura“ bobni grom in razsaja piš viharja. 2. Deklamacija. 3. Govor. 4. Razdelitev odpustnic med 14 let stare učence. 5. Med posameznimi točkami igra godba vesele koračnice, poje mešani pevski zbor in igra gornjesavinjski gramofon Vstopnine se plača za sedeže po 40 v, za stojšča po 20 v za osebo. Ves dohodek je namenjen prvi javni šolski knjižnici Savinjske doline, ki se ustanovi za ljudstvo še to leto v šoli na Gorici. Starši in prijatelji narodovega napredka, pridite v obilem številu k svoji prvi šolski slavnosti v svetišče

drage Vam mladine! Slavnost se vrši tudi ob slabem vremenu. Začetek točno ob 4. uri.

(Šola na Gorici.)

(V Šentjanžu na Dravskem polju) se je ustanovilo zadnjo nedeljo novo „Izobraževalno društvo“. Udeležba je bila nepričakovano velika, kar je najboljši dokaz, da je društvo res potrebno. Slavnostni govor čast. gosp. Gomilšeka od Sv. Barbare, kateri je z navdušeno besedo razložil zborovalcem pomen tega novega društva, je slehrnemu segel v srce, in ko je bil končan, mu je že 82 udov izreklo zahvalo, katero število se je še tisti večer zvišalo na 92. Za zabavni del so skrbeli tamburaši iz Hajdine pod vodstvom velecenjenega g. učitelja Pogrujca, kateri so občinstvo očarali s svojim krasnim tamburanjem. Zanimanje za nje je bilo velikansko, posebno zato, ker tudi naše društvo snuje enak zbor. Presenetile so nas tudi pevke od Sv. Barbare. Odbor izreka obema zboroma, bratskemu društvu v Studencih pri Mariboru za navdušen pozdrav, kakor tudi vsem podpornikom našega društva najsrčnejšo zahvalo. Društvenikom pa kliče: Naprej! Vsak naj stori svojo dolžnost in veselje tega dneva se bo še večkrat ponovilo!

(Darilo.) Slavna posojilnica v Gornji Radgoni je darovala kapelskemu bralnemu društvu 20 K. Iskrena hvala!

Odbor.

Poziv vsem prijateljem domače zgodovine.

Rojaki!

Tužni položaj našega naroda zahteva, da zberemo in napnemo vse svoje fizične in duševne moči. Politično in gospodarsko delo je sicer pri nas najbolj na površju, vendar pri tem ne smemo zanemariti znanstvenega dela, zakaj znanstvo je ona orjaška moč, pred katero se mora prej ali slej akloniti tudi sirova sila.

Najširje sloje našega naroda je zadnji čas prešinila ideja slovenskega vseučilišča v Ljubljani. V nebrojnih peticijah, rezolucijah in časnikarskih člankih in manifestacijah je dobila ta ideja svoj izraz; prodrila je celo v državno zbornico.

A s samimi rezolucijami pač ne dosežemo cilja; treba je dejanja. Mi štajarski Slovenci tvorimo znaten del slovenskega naroda, zato ne smemo biti pasivni v slovenskem znanstvu. Ni dovolj, da podpiramo občeslovanska znanstvena podjetja ampak obračati moramo svojo pozornost posebno na naše specifično štajarsko delo, in to je naša zgodovina in narodopisje.

Z naslednjimi vrsticami naznanjamo rodoljubnim rojakom v tem oziru nov, zelo važen delokrog. Priporočamo jim v vsestransko, gmetno in duševno podporo novoustanovljeno in od vlade že dovoljeno „Zgodovinsko društvo za Slovensko Štajarsko s sedežem v Mariboru“.

Vsi omikani narodi dandanes skrbno preiskujejo svojo zgodovino in z velikimi stroški zbirajo svoje starine. Saj se pa tudi res vsak omikan človek, ki še ni svojemu ljudstvu čisto odtujen, kolikor toliko zanima za svoje prednike in za prošlost svoje domovine.

Slovenski del štajarske dežele je bil pozorišče važnih zgodovinskih dogodkov in je torej kaj plodovit za zgodovinske študije. Ali naj pustimo, da nam le tuji preiskujejo zgodovino naše zemlje, da tuji zbirajo naše starine in z njimi napolnjujejo svoje zbirke, ali naj prepustimo, da le tuji, ki ne ljubijo in ne poznajo našega ljudstva, njegove nravi in jezika, pišejo o naših starožitnostih? Neštete gomile, arhivi, knjižnice, cerkve, gradišča, narodna noša, jezik in običaji itd., vse to še čaka preiskovalcev. Sicer imamo že dokaj odličnih mož, ki so mnogo storili za našo domačo zgodovino, a ti so osamljeni, ker je zanimanje premalo sistematično. Temu hoče odpomoči „Zgodovinsko društvo“, ki bi naj družilo stare moči in budilo nove ter skrbelo, da naše starine ostanejo na naših tleh in v naših rokah.

Že večkrat se je povdarjalo, da v slovenskem slovstvu pogrešamo občne zgodovine Slovencev, ki bi povsem ustrezala zahtevam današ-

nje zgodovinske vede. A tako delo ne zraste čez noč, ampak je mogoče le na podlagi mnogih podrobnih študij. Štajarski Slovenci moramo torej s svojimi sorjaki v drugih kronovinah znašati gradivo za splošno slovensko zgodovino.

„Zgodovinsko društvo“ je potemtakem za nas nujna kulturna potreba.

A tako društvo je tudi odlično rodoljubno delo. Zgodovina sicer kot veđa ne sme služiti politiki in narodnemu šovinizmu a z druge strani je nepobitna resnica, da ravno zgodovinski spomini močno povzdigujejo narodno samozavest. Narod, ki je izgubil zmisel za svojo zgodovino, izgubi zmisel tudi za svojo individualnost, tak narod je blizu pogina.

Slovenski narod sicer na svoji zemlji ni imel sijajne preteklosti, a tudi spomin na prestane krivice, težave in nevarnosti bodri človeka, da ne omaga v boju in delu trde sedanjosti. Zemlja, na kateri prebivamo, je naša last, od pamtiveka že to grudo obdeluje slovenska roka, tu imamo pradomovinsko pravico, katero nam le zloba hoče odreči. Poznavanje domače zgodovine nam bo ojačilo tudi narodno samozavest, ki je našemu ljudstvu tako živo potrebna.

Ali sme novo društva pričakovati povoljnega uspeha? Naše razmere so sicer tesne, a če se ga oklenejo vsi zavedni in omikani Slovenci, pred vsem štajarski rojaki, mu je obstanek zagotovljen. Pokažimo, da še v nas gori domorodni ogenj, da nam napredek ni prazna publicita, da nam slovensko vseučilišče ni — otročja sanjarija; pokazimo, da hočemo kot narod živeti, da smo vredni, imenovati svojo domovino — ponosne južnoštajarske planine, rodovitna polja, ljubke Slovenske gorice!

„Zgodovinsko društvo“ bo imelo častne, dopisujoče, redne in podporne ude. Prve in druge bo imenoval le občni zbor, redni ud pa postane lahko vsak, kdor plača enkrat za vselej 100 K ali vsako leto 5 K. Podporni ud pa lahko postane, kdor podari društvu kako manjšo vsoto ali kak znejši predmet za knjižnico ali za muzej.

Udnino sprejema začasno dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru.

Upamo, da ta poziv najde glasen odmev med zavednimi rojaki vseh stanov.

V Mariboru, dne 11. majnika 1903.

Osnovni odbor.

Druge slovenske novice.

(„Slovenski Narod“ zoper „Domovino“.) Splošno začudenje je obudila neka notica „Slovenskega Naroda“ z dne 13. t. m., naperjena zoper naš list. Da tako izvežbani žurnalisti brez pravega vzroka tako vzroji, je težko razumljivo. Šlo se je pa za neko dnevno vest našega lista v kateri nekdo — kratko povedano — izraža svoje ogorčenje zoper poklicane narodne ljubljanske kroge, ki se premalo ustavljajo izzivanju nemških Ljubljančanov, ki nameravajo prirediti v središču Slovenije nemško turnarsko slavnost. Kar se zagotavljanja „Slov. Naroda“ tiče, da noben narodnjak ni za turnarsko slavnost, mu to verujemo, a obenem ga opozarjamo na mnogoštevilne nenarodne narodnjake oziroma nenarodno postopanje raznih ljubljanskih narodnjakov. Za to se pa v našem slučaju gre. In da nam „Narod“ grozi, če mi zoper mlačnost takih narodnjakov nastopamo, z agitacijo zoper naročevanje našega lista, k temu kavalirskemu delu mu pa res — ne častitamo. Sicer je pa naš račun nasproti „Narodu“ ta, da ni on nam nič dolžan, mi pa njemu nič. Kar se pa mokrih nogavic tiče, s katerimi nam „Narodov“ člankar grozi, prijazno svetujemo, naj si sam eno v mrzli vodi dobro pomočeno nogavico priveže čez čelo, eno pa čez čeljusti. Potem bo manj nervozen in si bo napravil manj blamaže.

(Manifestačni shod za slovensko vseučilišče v Ljubljani.) Včeraj se je vršil na Dunaju shod slovanskih akademikov v prid slovenske univerze v Ljubljani. Rektor dunajske univerze ni dovolil, da bi se bil shod vršil v vseučiliščnih prostorih, zato so slovenski akademiki sklicali shod kot občni zbor akademičnega društva „Slovenije“. Povabljeni so bili vsi slovanski poslanci. — Z veseljem pozdravljamo ta

korak naših visokošolcev, ki bo imel tem večji pomen, ker se je ravno sedaj raznesla vest, da hoče vlada za Italijane, katerim bo v Inomostu odvzela italijanska predavanja, odpreti v Trstu ali Gorici posebno pravno akademijo. Nadejamo se, da bo ta shod opozoril naše poslance, da se zavzemajo z vsemi močmi za naše zahteve glede slovenskega vseučilišča in za najodločnejši protest proti vladinemu namenu, da ustanovi na slovenskih tleh Italijanom zavod, za katerega bi bilo kvečjem prostora na Južnem Tirolskem.

(Nadvojvoda Josip Ferdinand) se je pripeljal v ponedeljek v Ljubljano, pa se takoj odpeljal na 14dnevni dopust. Stalno se naseli v Ljubljani dne 26. t. m.

(Poveljnikom 17. dopolnitvenega okraja v Ljubljani) je imenovan namesto umirovljenega polkovnika pl. Lukanca podpolkovnik Herget.

(Ponesrečil se je) pri podiranju neke hiše v Ljubljani delavec Janez Pleško. Padel je s podstrešja v prvo nadstropje in se tako poškodoval, da so ga prepeljali v bolnico. Kmalu potem ga je prišel iskat policaj, ker je sumljiv požiga in tatvine.

(Zlato poroko) obhajala sta preteklo nedeljo g. Peter Majdič, veleposestnik in lastnik paromlina v Jaršah pri Mengšu na Kranjskem ter njegova gospa Marija Majdič. Cerkevna slavnost se je vršila v mengški farni cerkvi s krasnim nagovorom domačega gospoda župnika vpricho sinov, vnukov, sorodnikov in povabljenih gostov ter na stotine broječega ljudstva. Slovesnost je bila zelo ganljiva in gotovo je v tem trenutku kipela iz sto in sto src želja do Vsemogočnega, naj blagima dobrotnikoma fare podeli milost dočakati demantne poroke. Po cerkvenem obredu so se zbrali sorodniki in nekaj gostov na domu g. Petra Majdiča, kjer so v prijaznem družbinskem slavlju med raznimi napitnicami končali ta redki in pomenljivi domači praznik.

(Celovške novice.) Ustrelil se je 11. t. m. 40letni magister pharmaciae Julij Lampl v svojem stanovanju. Vrata je zaklenil in so morali šele vlomiti v sobo, da so ga našli. — Celovška gospoda je priredila tri dobrodelne predstave v korist zakladu za prvo pomoč ob uimah. Predstave so bile dobro obiskane. Čistega dobička je bilo okrog 3000 K. Najboljši igravec je bil baje — celovski okrajni glavar baron Mac Nevin.

(Velik požar) je ugonobil dne 8. t. m. v Djekšah pri Velikovu na Koroškem 7 poslopij. Zgorelo je tudi mnogo krme, žita itd. Gasiti ni bilo dosti mogoče vsled hudega vetra in pomanjkanja vode. — Dne 10. t. m. je začelo goreti v tovarni celuloze v Poljanah pri Visoki Ostrovici. V tovarni so ogenj omejili. Zgorela sta pa tudi dva skednja in v tovarni več strojev.

(Dopolnilne mestne volitve v Gorici) so razpisane na dneve 25., 26. in 27. t. m.

(Nesreča) V tovarni za celulozo v Podgori pri Gorici se je delavcu pri velikem stroju Ivanu Brešanu iz Ločnika zdrsnilo, transmisijski jermen ga je pritisnil za vrat in bil je na hip mrtev. Zapustil je ženo in enoletno hčerko.

Društveno gibanje.

(Klub biciklistov „Celjskega Sokola“) priredi v nedeljo, dne 24. maja t. l., ob 3. uri popoldne svojo klubovo cestno dirko od Žalca do Dobrtešje vasi in v Žalec nazaj. Dirkači se zbirajo ob 2. uri popoldne pri Hausenbichlerju v Žalcu. Rok prijav za to dirko je nastavljen na 19. maja ob 6. uri zvečer. Vloge znašajo 5 K. Na poznejše prijave in vloge se ne bo oziralo. Za dirkače so se določila tri častna darila, ki so od sledeče nedelje dalje razpostavljena v izložbi trgovine g. Salmiča.

(Vabilo) na redni občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“, ki se bode vršil v četrtek, dne 4. junija t. l., ob 10. uri predpoldne v „Narodnem domu“ v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika ozir. revizorja. 3. Poročilo računskih pregledovalcev in odobrenje računa. 4. Poročilo računskih pregledovalcev in 4. Razprava ozir. sklepi o obligatorični reviziji. 5. Določitev o izdaji Letopisa. 6. Volitev predsednika. 7. Volitev odbora. 8. Volitev pododborov. 9. Volitev računskih pregledovalcev. 10. Razni nasveti. V Celju, dne 7. maja 1903. Mihael Vošnjak,

predsednik. Franjo Jošt, tajnik. Opomba. Pri občnem zboru ima vsaka v „Zvezi“ stoječa posojilnica le en glas ter sme biti zastopana po pooblaščenču. Udeležiti občnih zborov se sme pa tudi vsak član v „Zvezi“ stoječe posojilnice, toda le pri posvetovanju, ne pa pri glasovanju.

(Katoliško bralno društvo na Polzeli) priredi dne 21. t. m. dve igri in sicer: „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“ ter „Lurška pastarica“. Prostor: Pri g. Jul. Žiganu na Polzeli. Začetek ob 3. uri popoldne.

(Lešnica pri Ormožu.) Dne 17. t. m., ob pol 2. uri popoldne zboruje „Kmetijsko društvo za Lešnico in okolico“. Ob tej priliki predava potovalni učitelj g. J. Belé o vinarstvu s posebnim ozirom na one vrste trsja, katere je priporočati za naš okoliš. Zborovanje se vrši v runečki šoli in je vstop vsakomur dovoljen. — K obilni udeležbi vabi društveni odbor.

(Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi 16. maja t. l. v društvenih prostorih prvo redno občno zborovanje za letni tečaj 1902/3 s sledečim dnevni redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika br. dr. „Slovenije“. 3. Odborovo poročilo. 4. Glavna poročila odbornikov. 5. Poročilo revizorjev. 6. Poročila klubov. 7. Volitve. 8. Slučajnosti.

Dopisi.

Iz Gornjegograda. (Županu in občinskim odbornikom v premislek.) Že meseca januarja t. l. je poročal „Slov. Narod“, da se bodo uradi izselili iz Gornjegograda v kakšen bližnji trg v gornjegrajskem okraju, ker naša občina noče preskrbeti primernih lokalov za nje. Uradi so namreč sedaj nastanjeni v prostorih, ki niti najmanj ne ustrezajo svojemu namenu, posebno, če se pomisli, da so še pred nedavnim časom po teh lokalih rezgetali čili grajski konjički. Uradi so torej nastanjeni v nekdanjih konjskih hlevih. Občinski odborniki, kateri bi se imeli za to novico zanimati, so se posmehovali rekoč, kaj takega se pač ne more zgoditi, saj imamo sodnijo že od pamtiveka v Gornjemgradu. Tega pa ti gospodje niso pomislili, da bo ravno ta notica dala povod kompetentnim oblastim, da se bodo o vsem tem informirale ter od tukajšnjega sodnijskega urada zahtevale natančnega objektivnega poročila, katero pa se nikdar ne more ugodno glasiti za občino. In pripetilo se bode nekega lepega dne, kar vam sedaj nikakor ne gre v glavo, da se uradi premeste v kakšen bližnji trg, ki bo drage volje pripravljen za to postaviti novo, modernim zahtevam popolnoma ustrezajoče poslopje, čemur pa se vi na vso moč ustavljate. Seveda se bode po stari navadi pobrigali še le tedaj, ko vam bo voda že v grip tekla. Toda prepozno bo.

Naloga trškega župana in sploh občinskih odbornikov je, delovati na to, da se postavi novo uradno poslopje, ki bode ogovarjalo vsem zahtevam. Brez uradov je Gornjigrad „fuč“. Vi, gospod župan, kateremu je izročena vsa skrb za blagor občine, imate v prvi vrsti skrbeti za to, da se zabrani nameravana premestitev. Toda žalbog, ravno pri onem, na katerega stavi občina vse svoje zaupanje, da deluje v njeno korist, ravno pri onem se kaže največja mlačnost za tako akcijo, da, lahko rečeno, celo nekaka nasprotnost. „Če se uradi preselijo, grem pa še jaz za njimi!“ Žalostno in značilno za moža, kateri je prvi poklican v to, da zastopa občinske interese, katere pa so mu kakor razvidno iz deveta briga. Pa tudi nekateri merodajni občinski odborniki niso nič boljši. Tudi od njih smo že slišali enake besede.

Tržani, ali se ne bodete zdržali? Ali ne vidite, kako zastopajo ti modri očetje vaše korigirani v trenutku, ko se gre za obstanek marsikateriga izmed vas? Zahtevajte vendar energično od vašega župana in občinskih odbornikov, da vsaj sedaj v skrajnem času pričnejo akcijo za stavbo prepotrebne uradnega poslopja ter storijo vse možne korake, da se zabrani premestitev uradov. Če pa tega nočejo storiti ali se mogoče čutijo nezmožne, tedaj pa jih pozovite, da odložijo svoje mandate. Le pomislite, koliko dobička imate od tujcev, ki prihajajo vsak dan k uradom, katerih pa seveda več ne bo, če se

uradi premestijo. Pomislite dalje, da bo na ta način marsikateri obrtnik popolnoma uničen in da se bode tudi sedanja vrednost vaših zemljišč znatno znižala. Zgubilo pa bi se tako tudi vsako upanje, da bi se kdaj zgradila toliko zaželjena železnica, katera bi drugače vsako leto privabila lepo število tujcev, od katerih trg gotovo nima škode. Celo občino bi zadel gospodarski polom.

Ali vidite, gospod župan, in vi modri občinski očetje, ali vidite, kaj bodele povzročili s svojo malomarnostjo, kam bodele zavozili s svojo politiko? Pobriganje se vendar malo, poprašajte na kompetentnem mestu, koliko je resnice na tej premestitvi! Slišali bodele nekaj, česar dosedaj niste verjeli in videli boste tudi, kako dolgo ste spali. Ne mislite vendar, da vam je kaj pomagano z zgradbo posojilničnega poslopja, katero ni urejeno za urade, temveč za privatna stanovanja, katera bi se lahko pomnožila na ta način, da bi posamezni hišni posestniki nekoliko popravili dosedanja, drugače jako primerna in lepa stanovanja, česar pa seveda ne bodo prej storili, dokler se vprašanje o premestitvi uradov definitivno ne dožene. To pa bi se zgodilo takoj, če občina sama postavi uradno poslopje; tako bi bili uradi takorekoč priklenjeni in konec bi bilo teh morečih skrbi.

Zdramite se torej, vi zaspani župan in še bolj zaspani občinski odborniki. Na delo, jokler je še čas! Prašajte na kompetentnem mestu, koliko je resnice o premestitvi in slišali bodele, kaj se kuha za vašim hrbtom. Pohitite naravnost na Dunaj, ker drugod ste že prepoznali, in izposlušajte si podporo. Ne odlašajte več in ne pustite se za nos voditi od onih faktorjev, ki vas odvrtajo od tega podjetja in to le vsled lastnih interesov na škodo cele občine. Če pa se niti sedaj nečete zdramiti, tedaj pa je dolžnost volilcev, da vas krepko podregajo z zasluženno nezaupnico. Če se ne čutite zmožne za tako delo, tedaj pa odložite svoje mandate, to zahteva že vaša čast. Če pa mislite, da ste zmožni, pa nočete delovati, tedaj pa — —!

Iz Moravec pri Malinedelji. V št. 7 z dne 5. aprila in v št. 9 z dne 3. maja t. l. znane ptujske revije z imenom „Štajerca“, katerega naslov že kaže njegov sveti namen širiti vseslovensko misel, sem bil napaden tudi podpisani.

Na prvi dopis se mi ni zdelo vredno, odgovarjati na sirovosti „Štajerčevega“ dopisnika iz Moravec, a sedaj sem vendar primoran prijeto za pero, kajti njemu bi radi tega lažnjivega dopisa znal zrasti prevelik greben in bi torej znal nazadnje sam svoji ostudni laži verjeti.

Sploh pa ljudje takozvanega grofa Szaparija tukaj vobče poznajo kot človeka, ki ni bil in ne bo nikdar mogel izpodkopavati poštenim ljudem poštenega imena, pa tudi „Štajerca“, ko bi bil le količkaj pošten list, bi se zahvalil za take dopisnike, samo „gliha vkup štriha“. Sicer bi mu pa tudi znalo ptujsko c. kr. okr. glavarnstvo kaj natančnejšega o njegovem slavnem dopisniku povedati in c. kr. okrajno sodišče v Ljutomeru bi rabilo obilo črnila za celi izpisek njegovih „spričeval“, katera so tam zabeležena?

Ali pa more sploh človek, kateri ima toliko lumparij na svoji vesti, kakemu človeku s svojimi lažnjivimi dopisi, ki kažejo silno duševno siromaštvo, sploh kaj škodovati? Ne!

Meni predbaciva, da sem se kot kranjski rešetar, sedaj veletržec, v Moravskem vrhu naseslil. Naj mu bo sledeče v odgovor:

Z ljudmi, ki ne vedo, da smo si spodnještajarski in kranjski kakor tudi sploh vsi Slovenci bratje, ene in iste krvi, a da nas je samo modra vlada ločila in nas še sedaj deli po kronovinah, z ljudmi, ki se bratijo rajši z nemčurji, dasi so le-ti naši najhujši narodni nasprotniki, kakor pa s kranjskim Slovencem; z ljudmi, ki se poslužujejo pri svojih učnih „rekurzih“ mesto lepega slovenskega jezika blažene nemščine, toraj z ljudmi, ki so očitni nasprotniki slovenski stvari, dasi jih je rodila slovenska mati in da si samo za silo lomijo blaženo nemščino, s takimi ljudmi naroden človek sploh nima govora.

Resnica je, da so me dosedaj povsod na Štajarskem bratje Slovenci, kamorkoli sem prišel, prav lepo sprejeli.

V drugo mi očita, da sem dal na steni naslikanega sv. Blaža postrgati, ker mi je bil preprost. To je laž. Sv. Blaž, ako hočete vedeti, je bil naslikan na železno ploščico. Ker je pločča zarjavela, sem jo dal sneti in iznova poslikati. Tudi to je laž, da bi bil jaz kdaj prijatelj „Štajerca“, pač pa sem in sem bil nasprotnik vsikdar.

Ravno taka laž je pa tudi, ker mi predbaciva, da bi jaz vžival kak kredit, kajti jaz kupujem blago proti gotovemu plačilu ter je moje posestvo in imetje brez vsakih bremen; ako pa sem kredit nekdanj vžival, sem ga pa tudi moral pošteno plačati, in me danes toraj ne najdete v nikakšnih knjigah zapisanega.

Dopisnik „Štajerca“ je pač kredit vžival, katerega je še sploh dolžan, za kar ne more na posestvo. Naši ljudje pa dobro vedo, da je svoj čas naročil polovnjak špirta na kredit, a ga ni dobil in ga je moral kupovati po slatinski steklenici.

Morda me radi tega tako sovražijo ali pa zaradi dolga, katerega sem moral po gospodu dr. Grossmanu iztirjati od njegove žene. Ali pa, ker sem pred ljutomerskim sodiščem parkrat kot priča o njem resnico povedal.

To vse peče, kaj ne! Radi tega bi me na vsak način rad spravil ob pošteno ime, pa tega ne ve, da lažnjivcu nihče ne verjame.

To bi bil konec mojega odgovora na „Štajerčeve“ sirovosti. Upam pa in sem prepričan, da bodo naši kmetje skoro začeli spoznavati, kaj je „Štajerca“.

Ako bi bil „Štajerca“ res pravi slovenski list, kateri bi zastopal koristi slovenskega naroda, ki bi sam želel pravega napredka, — bi ne delal nikdar tako, kakor dela sedaj. Napadal je in še napada vse kar je slovensko.

Napadal je že dozdej skoro vse stanove slovenskega naroda; duhovnike, odvetnike, učitelje, uradnike in sedaj je začel že napadati tudi slovenske trgovce, dijake, kmete itd. Torej vse, kar se kaže narodno, vse, ki delajo za svoje ljudstvo. In to edino z namenom, odtujiti prosto slovensko ljudstvo od takozvanega razumništva, napraviti na tak način nekak zid med stanovi slovenskega ljudstva, nahujskati stan proti stanu; in ko bi se to zgodilo, mu je seveda lahko delo, iztrgati iz src slovenskih kmetov in delavcev vsako narodno čustvo, odtujiti tem potom večino slovenskega ljudstva svojemu narodu in pripravljati tla za vsenemško državo.

Ravno zato, dragi kmetje, se liže in hlina vam, ker ve, če iztrga vam ljubezen iz src do slovenskega naroda, da je dobil takorekoč ves narod. Da pa ni prijatelj napredka slovenskega kmetijstva, se kaže v tem, da napada vsako skupno delovanje kmetskega ljudstva v narodnih društvih, zadruga, posojilnice, bračna društva itd. Nemcev in nemčurjev ne napada nikdar. Mar Nemeč in nemčur ne storita nikdar nič slabega? Kdaj in kje je napadal „Štajerca“ kakega nemškega duhovnika, odvetnika, trgovca itd. in kdaj in kje je priporočal in hvalil sploh kakega slovenskega narodnega človeka? Nikdar in nikjer! Pa zakaj? Ker ga izdajajo Nemci, ker ga podpirajo nemčurji, ptujski trgovci, kateri napeljavajo vodo na svoj mlin, katerim so slovenske koristi ne samo deveta briga, ampak trn v peti. Naši kmetje bodo prišli gotovo do spoznanja, a takrat ko bode že prepozno. „Štajerca“ ne bo rešil slovenskega kmetijstva, rešilo ga bode samo naše vztrajno skupno delo.

To v odgovor slavnemu dopisniku „Štajerca“. Ako pa želi kaj več mu tudi lahko povem; ljubo mu gotovo ne bode.

Anton Štupica, trgovec in gostilničar
v Moravskem vrhu pri Mali Nedelji.

Književnost in umetnost.

(„Novih akordov“) zbornika za vokalno in instrumentalno glasbo, uredil dr. Gojmir Krek, je izšla v založbi L. Schwentnerja v Ljubljani št. 6 s sledečo vsebino: 1. Dr. Benjamin Ipavec, „Dve fugeti“ za klavir. 2. Karl Hffmeister, „Ko zaspal bom v smrti...“ za mešan zbor. 3. Josip Procházka, „O ljubica...“ za en glas s klavirjem. 4. Dr. Gustav Ipavec, „Kadrilja“ za klavir. 5. Dr. Gojmir Krek, „Zvečer“ za mešan

zbor. 6. Risto Savin, „Narodna“ za klavir. 7. Dr. Gojmir Krek, „Na tvoje zdravje, Berta...“ za en glas s klavirjem. S to številko je drugi letnik „Novih akordov“ zaključen. — I. številka III. letnika izide 1. julija t. l.

(Slavnim slovenskim pevskim društvom.) Usojam se, javiti slavnim društvom, da je prvi zvezek mojih „Potočnic“ (zbirka mešanih zborov) dotiskan ter ga bodo ovih dni prejela ona društva, koja so se nanj naročila. Društva pak, koja se niso do zdaj prijavila, prosim najvljudnije, da mi čim preje javiti izvolijo, koliko primerov žele od vsakega poedinega glasa.

V Zagrebu, 8. majnika 1903.

F. S. Vilhar.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V torek, 12. t. m. je imel državni zbor po enotedenskem prestanku zopet sejo. Podanih je bilo več interpelacij. Poslanec Procházka je interpeliral radi zadnjih občinskih volitev v Trstu in zahteval anuliranje volitev zaradi sleparij, ki jih je ob tej priliki izvršila vladajoča stranka. Podale so se tudi interpelacije glede zadnjih nemirov na dunajski tehniki. Naučni minister Hartel je odgovarjal na te interpelacije. Na predlog posl. Steinerja se v prihodnji seji otvori razprava o ministrovem odgovoru. Nujni predlog posl. Stranskega v zadevi „Rectus afere“ se sprejme. Nato je zbornica razpravljala o zakonskem načrtu glede odprave službenih kavcij državnih uradnikov. Finančni minister se je odločno uprl zahtevi, da bi se tudi za notarje odpravila kavcija. Zakon je bil sprejet v vseh treh branjih. Nato je sledila razprava o izpremembi zakona o nedeljskem počitku obrtnikov. Poslanci grof Attems, dr. Derschatta, Robič in Wolffhardt so podali nujni predlog za podporo pogorelcem v Slovenjemgradu. Predlog se je izročil tozadevnemu odseku. Prihodnja seja je danes. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o nedeljskem počitku in razprava o odgovoru naučnega ministra glede nemirov na dunajski tehniki.

(Kvotna deputacija) je imela v torek prvo sejo, ki je bila zaupna, ker ogrska zbornica še ni izvolila svojih zastopnikov.

(Cesarska pesem na Ogrskem.) Cesar je baje izdal naredbo vojaškim poveljstvom, da se mora ob vseh javnih prilikah takoj za cesarsko igrati tudi madžarska narodna himna.

(Na Hrvatskem) so razmere vedno žalostnejše. Od vseh vetrov sklicano vojaštvo (87. in 27. polk sta tudi zastopana) „miri“ ubogi narod, ki pa vzlic temu daje duška svojemu ogorčenju z velikanskimi protimadžarskimi in protivladnimi demonstracijami. Demonstracije v največjem slogu so se vršile na Sušaku pri Reki in v Sisku, kjer so demonstrantje skoraj popolnoma demolirali madžaronski hotel „Veliki kaptol“. Ječe so že tako polne, da „redarstvo“ ne ve kam z aretiranci. Iz Križevca poročajo, da je nagla sodba že začela svoje „miroljubno“ delovanje. Dve osebi so že obesili. V Grubišnem polju so aretirali znanega hrvatskega pisatelja in rodoljuba župnika Ivana Nep. Jemeršića in njegovega kaplana, češ, da sta bujskala narod na upor in delila medenj oni poziv na vstaneč. V Oseku je bil aretirani urednik „Narodne Obrane“ dr. Lor ković. Vse liste, ki prihajajo na uredništvo lista, zapleni na pošti redarstvo. Opozicijski listi ne smejo niti črhni o demonstracijah, ker so takoj zaplenjeni. Največjo slavo si pa je zaslužila hrvatska policija v Ljubljani, kjer se je od deželnega sodišča na zahtevo banovo priredila preiskava v „Narodni tiskarni“, ker je ban sumil da se je oni oklic tiskal v Ljubljani. Seveda se ni nič našlo. Ali par zagrebških polipov straši po Ljubljani in išče zagrebških časnikarjev, ki so pobegnili pred banovo „pravico“. Obnašajo se ti polipi baje jako predržno. Spominjamo se, da je Körber odgovoril svoj čas na interpelacijo poslanca Biankinija, da Avstrije ne brigajo čisto nič dogodki na Hrvatskem, zagrebški policijski vohuni pa z dovoljenjem naših c. kr. oblasti vohajo po vseh ljubljanskih kotih za Sirovatko in Marjanovića. Erklären Sie uns Körber-úr, diesen Zwiespalt der Natur!

Lepo stanovanje

obstoječe iz štirih sob, kabineta itd., v I. nadstropju se odda v celjski okolici stalni stranki s 1. junijem.

Hiša je čisto blizu mesta, ima lepo lego in krasen razgled; zraven hiše je velik vrt in priznana dobra pitna voda.

Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“.

(206) 4-2

Naprodaj

je lepo zidana hiša v trgu na Sp. Štajarskem. Poslopje je zelo obširno in je pripravno za gostilno. Zraven je tudi veliko zemljišče. — Več pove JOSIP ŽIČKAR v (205) 3-2 SEVNICI št. 84.

Slovite žveplene toplice na Hrvatskem

železnična pošta in **Varaždinske toplice** brzovajna postaja ob Zagorski železnici (Zagreb-Čakovec)

Analiza po dvor. svetniku profesorju dr. Ludvigu l. 1894. 58 stopinj Celzija vroč vrelec, neprekošen po svojem učinku pri mišičnem in sklepnem revmatizmu, trganju, vnetjih in kostolomih, putiki, neuralgiji, ischiji itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kronični ledvični boleznih, mehurnemu katarju, kovinski dyskrasiji, kakor zastrupljenju s svincem in živim srebrom itd. itd., pri boleznih v požiralniku, prsih, jetrih, pri želočnih bolečinah, hämorrhoidih itd. itd.

***** Električna. **** Masaža. ****

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovodom, pripravami za zdravljenje z mrzlo vodo s tušom in po Kneippovem načinu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Velik, krasen park, obsežni nasadi, lepi izleti. Stalna topliška godba, obstoječa iz članov zagrebških kraljeve opere. Plesne zabave, koncerti.

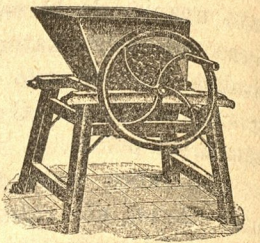
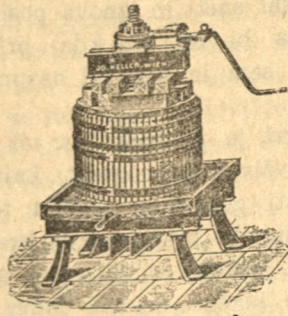
Na postaji Varaždinske toplice pričakuje gostov vsak dan omnibus. Na razpolago so tudi posebni vozovi in se v ljudno prosi, da se dotične naroči naprej pri upravi toplic.

Zdravniške podatke daje topliški zdranik dr. A. Longhino.

Prospekte in brošure razpošilja gratis in franco uprava toplic.

(179) 12-5

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje,
z mešalom za mešanico iz bakra in vapna, tako da se naenkrat na dve strani brizga,
brizgalnice (štrcaljke) za sadno drevje z natančno namerjeno petrolmešanico,
svetilnice na acetilen, da se ulove leteči hrošči,
hidravlične stiskalnice za vino,
stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom,
stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje, nove priprave proti peronospori in za žveplanje,

sesalke za vino, cevi za vino, zbiralnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) itd. razpošilja kot specializirane ete po najnižjih tovarniških cenah.

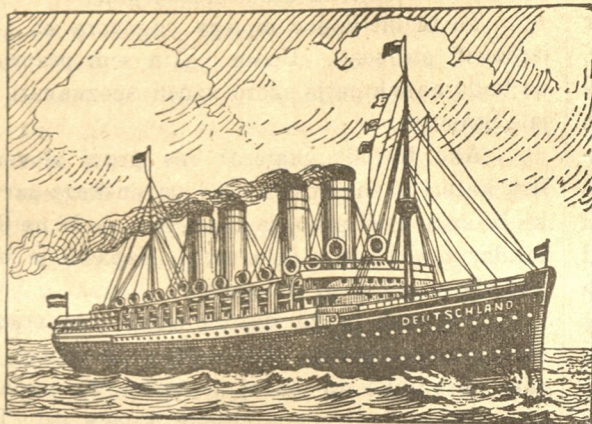
IG. HELLER, DUNAJ, II. Praterstrasse 49.

(19) 16-11

* Ceniki zastoj in franko. *

* Dopisuje se v vseh jezikih. *

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Največje, najhitrejše
ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov
ki vozijo na

AMERIKO
Hamburg—New-York

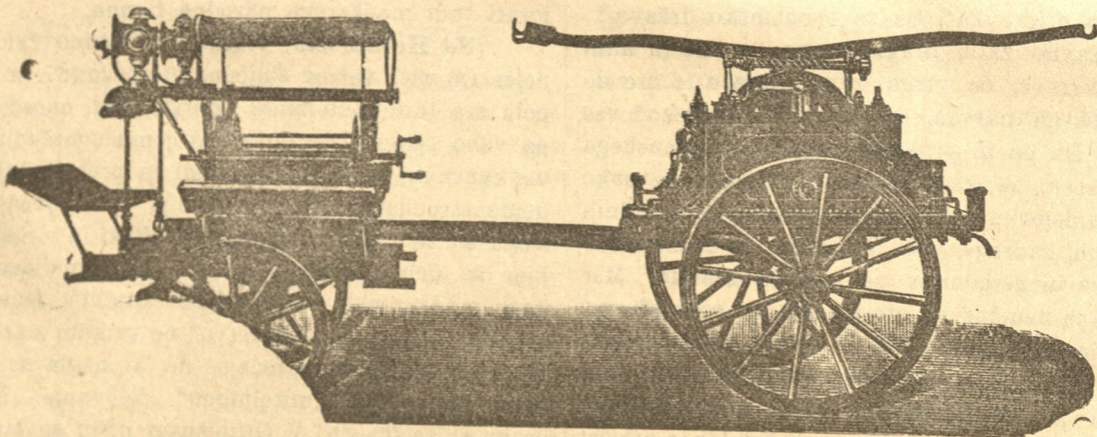
(233) 84

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.

(645) 50-50

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnice cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 8

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrznenju in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodje; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijske pojore in Peronospora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in ceno. Plačila po dogovoru.

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedosežen uničevalec mrčesa.

Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger
Franc Pečnik
Alojzij Walland
Viktor Wogg
Milan Hočvar
Jos. Polanetz
Josip Matič
Fran Zangger
Anton Kolenc
Oto Schwarzl lekarna

Celje: Ivan Ravnikar
M. Rauscher lekarna
Josip Simz
Anton Topolak
W. Wratschko
Anton Ferjen
Dobrna: Jos. Sikošek
Braslovče: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: I. Idvorski
Fran Cukala

Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Zwenkel & Comp.
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjce: Fr. Kupnik 145

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Sch escherko
F. Wamb rechtsammer
Gornji grad: Jakob Božič
Polčane: Franc Scharb
Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schweiß
Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brezice: Fran Matheis
Franc Varlec
Žalec: Adalb. Globočnik
Albert Geiss
St. Jurij: Jakob & Marija Janič
Fran Martin
Vojnik: Fr. Zofli
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Janez Müller
Jos. Sporn
Franc Dežman
Ivan Novak
Anton Jaklin

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

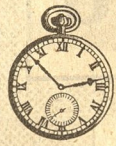
priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga. Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

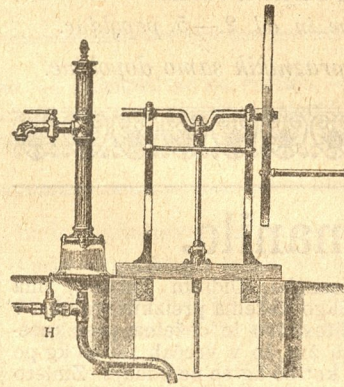

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatière, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo. Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavbni in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14

izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor železne ograje, vrata, — — — — — šteditilnike, vodovode, — — — — — vodnjake i. t. d. Vedno v zalogi strelne priprave zoper točo.

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi

z limonado in malinovcem.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina tu- in inozemskega manufakturnega blaga na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

'Narodni dom' v Celju 'Pri dobrem pastirju' Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črkslikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršuje točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavbni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Čistiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Slamnike

najnovejše in najmodernejše — — — — — kakor tudi solnčnike, dežnike, palice, rokavice in nogavice — — — — — priporoča

Peter Kostič

Glavni trg št. 2, CELJE, Glavni trg št. 2 Štajarsko.

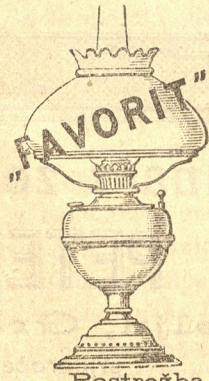
Za poštna naročila zadostuje pri slamnikih naznaniti velikost v centimetrih, barvo in ceno.

Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno štupo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostih do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja * * * * *

* * * * * vedno na razpolago!

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.

Bivši sekundarij graške občne bolnice

dr. Janko Sernee

naznanja, da se je kot

praktični in zobozdravnik

v Celju naselil in da ordinuje

(216) 2-1 v „Narodnem domu“ za

notranje in druge bolezni

od 8.—10. dopoldne, in od pol 3. do pol 4. popoldne;

kot zobozdravnik

od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Ob nedeljah in praznikih samo dopoldne.

Naznanilo.

Zoper grozdno plesnobo (Oidium Tuckeri) ima vinogradnikom na razpolago deželna preizkuševalnica v Gradcu (Heinrichstrasse števil. 47) in deželna preizkuševalnica v Mariboru zmleto žveplo v vrečah po 50 kg po 8 K (16 K 100 kg). Manj kot 50 kg se ne oddaja. Zmleto žveplo je najfinejše vrste (90—95% finosti) in se po deželnih strokovnjakih pred odpošiljavitjo preišče glede čistosti in finosti. Naročniki naj se obenem z dotičnimi zneski in natančnim naslovom (pošta in železniška postaja) obrnejo na eno izmed omenjenih deželnih preizkuševalnic. Vsaki pošiljavi se doda kratko navodilo glede uporabe.

GRADEC, meseca maja 1903.

(208) 3-1

Štajarski deželni odbor:

Edmund graf Attems, I r

Trgovski pomočnik

želi svojo sedanjo službo — takoj — premeniti.

Naslov pri upravnistvu lista. (214) 1

Za hmeljarje!

1200 les

= = in dve kompletni sušilnični opravi (štelaže, peči in cevi)

v dobrem stanju, takoj skupaj ali posebej po ceni prodaja

Vincenc Janič

pek in trgovec z vinom v Celju, Gosposke ulice.

NAPRODAJ

štiri mlade breje krave, dve telici, zeleno, sladko seno, otava in detelja.

Posestvo „LIVADA“ (Gaberje pri Celju).

(215) 3-1

Najslavnejša

Puch-kolesa

pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Druga kolesa

po cenah od 70 glid naprej.

Lastna popravljavnica.

Bogata zaloga vsakovrstnih kolesnih del in potrebščin.

Postrežba točna in kulantna.

JOSIP ŠIRCA, ŽALEC.

IVAN IVNIK

podobar, slikar in pozlatar

v Šoštanju

priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, posebno župnijskim predstojništvom za (213) nova slikanja cerkev ali popravil. 3-1

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Vljudna prošnja:

Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

V nobenem slovenskem domu, zlasti ne v slovenskih društvenih dvoranah, se ne sme pogrešati

Prešernove sohe

ki je uzorno izdelana v velikosti 42 cm, ter stane 7 K. Doprni kip

Janka Kersnika

25 cm velik, brez podstavka, za 3 krone.

V velikosti 22 cm po K 1'80 — s podstavkom — kipec

Simona Gregorčiča in Jenko-ta

Zabojčke računim za lastno ceno.

Vsa čitalniška, bralna, ognjegasna in druga društva opozarjam na ugodno priliko, da okrase svoje domove z domačimi umotvori in vabim prav vljudno k naročbi

JERNEJ BAHOVEC

trgovina s papirjem in pis. potrebščinami
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Prodajalka

(212) 3-2

dobro izurjena v manufakturni in špecerijski stroki, želi nastopiti službo na deželi. — Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“.

Prebolski rudnik v Zabukovici.

Tvrčka g. Josef Wolf v Št. Petru, Savinjska dolina (poprej g. Stocker, Hoffmann & Comp) prodaja debeli premož (Stück) à K 1'60 per 100 kg, srednji premož (Mittel) à K 1'40 per 100 kg in sicer takoj pri jamah (loko Grube). Premog se zamore vsak čas dobiti. (175) 6-5

Mlad, oženjen trgovec

želi vstopiti v službo kake večje podružnice kot poslovodja. Prevzame tudi boljše, gotilno v najem ali na račun. Ponudbe se prosijo pod šifro „J. M. B. 903, poste restante,“ Šmarje pri Jelšah. (203) 3-3

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železane, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljšo umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.